

Notitie

Cluster: Stadsontwikkeling

Team: PMB Centrum

Bezoekadres: De Rotterdam

Wilhelminakade 179, Rotterdam

Postadres: Postbus 70012

3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl

Van: R.Y. Kastelan

Telefoon: 14 010

Aan:

Datum: 1, 3 & 4 juli 2025

Betreft: Verslag participatie bereikbaarheid
West-Kruiskade

Aanleiding

In februari 2025 is de westelijke rijbaan van het Kruisplein afgesloten voor de inrichting van de bouwplaats voor The Modernist. Hierdoor kan autoverkeer niet meer vanaf het Weena in zuidelijke richting rijden. Voor fietsers is een tijdelijk fietspad aangelegd in het voetgangersgebied van het Kruisplein. Dit kwam bovenop de sinds oktober '24 gewijzigde situatie op het Kruisplein, waarbij de rijweg tussen de Mauritsweg en de West-Kruiskade is getransformeerd tot fietspad. Op 5 maart 2025 is door de wethouder Mobiliteit besloten om het noordelijke fietspad van het Kruisplein tijdelijk tot 11 augustus 2025 open te stellen voor autoverkeer, om in de tussentijd te werken aan het bereikbaar houden van de West-Kruiskade voor autoverkeer. Na 11 augustus 2025 wordt deze doorsteek weer gesloten voor autoverkeer vanwege de verkeersveiligheid.

De afdeling Mobiliteit heeft drie voorstellen uitgewerkt om de bereikbaarheid van de West-Kruiskade voor auto's te verbeteren. Dit zijn:

- Omkeren van de rijrichting van de Batavierenstraat waardoor (vracht-) autoverkeer vanaf het Weena de noordelijke rijbaan van de West-Kruiskade kan bereiken;
- Verruiming van de bocht van de Diergaardesingel naar de West-Kruiskade, waardoor ook vrachtwagens gemakkelijker van deze bestaande route gebruik kunnen maken;
- Aanbrengen van een tijdelijke keerlus om de noordelijke en zuidelijke rijbaan van de West-Kruiskade te verbinden voor autoverkeer. Na voltooiing van de bouw van The Modernist wordt de oorspronkelijke situatie weer hersteld.

Deze opties, zijn in een mobiele wijkhub getoond die op de hoek van het Kruisplein en de West-Kruiskade was neergezet op 1, 3 en 4 juli 2025. Er waren vooraf bijna 2000 brieven huis aan huis bezorgd waarin de omwonenden en ondernemers werden uitgenodigd om langs te komen.

Samenvatting

De momenten in de mobiele wijkhub zijn wisselend bezocht. Er zijn ongeveer 80 personen langs geweest, verspreid over de drie dagen.

Personen gaven over het algemeen aan goed op de hoogte te zijn van de problematiek en met veel anderen in hun omgeving over het onderwerp te hebben gesproken. Het was hen duidelijk dat op 11 augustus het Kruisplein weer dicht gaat voor autoverkeer, dat er nu ruimte was om te participeren op drie opties voor de bereikbaarheid van de West-Kruiskade en dat medio 2026 ook de Westersingel tijdelijk is afgesloten voor het uitvoeren van noodzakelijke rioolwerkzaamheden.

Het publiek was overwegend bewoner (65) uit de omgeving met een kleine groep ondernemers (10) en een enkele toevallige bezoeker. Ieder van de drie opties had voorstanders maar:

- 1) De optie Batavierenstraat kreeg de meeste duidelijk onderbouwde tegenargumenten. Kort daarop volgt de optie Diergaardesingel;
- 2) De optie keerlus werd door bij verre de meeste personen overtuigend aangegeven als een goede optie;
- 3) De aanwezige ondernemers waren verdeeld, er werd positief gesproken over de opties Batavierenstraat en de Diergaardesingel, slechts één was voor de keerlus.

Over het algemeen was er een grote waardering voor het participeren en hoe de aanpak is gecommuniceerd. Alternatieve aangedragen ideeën beperken zich tot het langer openhouden van de doorsteek op het Kruisplein voor autoverkeer.

Conclusie

De optie voor het aanleggen van een tijdelijke keerlus heeft het meeste draagvlak, er waren veel en goede argumenten voor de keerlus en argumenten tegen de andere twee opties. Ondernemers zijn verdeeld en kritisch over de drie opties. Er zijn, naast het openhouden van het Kruisplein, geen andere mogelijkheden aangedragen.

Belangrijke opmerkingen naar aanleiding van de gesprekken bij de wijkhub

- Het openstellen of afsluiten van het Kruisplein is geen mogelijke optie die werd voorgelegd bij de mobiele wijkhub, toch werd deze veel genoemd. Nagenoeg alle bewoners en bezoekers gaven aan positief te zijn over de afsluiting die er vanaf oktober 2024 was. Velen kunnen niet wachten tot het, onder andere: 'rustiger en stiller wordt, veiliger wordt en er meer ruimte is voor fietsers en voetgangers';
- Onder bewoners was er veel begrip voor de onderbouwing van de verschillende opties en kwamen veel personen tot dezelfde conclusies. De optie om een tijdelijke keerlus te maken is breed gedragen bij deze groep. Onder ondernemers was er minder begrip voor de onderbouwing en beperkte ingebrachte argumenten zich tot wantrouwen in de overheid en zorgen die al eerder op andere manieren uitgedragen zijn. Bijna alle ondernemers die de wijkhub bezochten gaven dat: 'het Kruisplein open moet blijven voor auto's om ondernemers op de West-Kruiskade niet om te laten vallen';
- De voorzitter van het Bewonerscollectief Batavierenstraat Beter heeft zijn zorgen geuit over de beperkte keuzemogelijkheden en dat de aanpassing van de Batavierenstraat als optie is getoond. Voor hem is het langer openhouden van de doorsteek, tot na de oplevering van The Modernist, de gewenste oplossing;
- De tijdelijke keerlus komt dicht bij de zaak van Bram Ladage te liggen. De ondernemer verzoekt om rekening te houden met de veiligheid van het terras en de loopstroom die daarlangs komt.

Bijzonderheden:

- Er is een voorval geweest waarbij een ondernemer het projectteam onvriendelijk heeft benaderd, dit filmde en online heeft gepubliceerd;
- Een aantal bewoners heeft uitgesproken zich ondergesneeuwd te voelen door in de media breed uitgemeten meningen van ondernemers;
- De wethouder was op vrijdag 4 juli aanwezig om zelf in gesprek te gaan met aanwezigen. Hij heeft onder andere gesproken met leden van de werkgroep 2 pleinen. Deze werkgroep heeft uitleg verschaft over hun betrokkenheid bij de participatie en toegelicht waarom het Kruisplein dicht zou moeten gaan voor het autoverkeer. Dit is later per brief schriftelijk bevestigd aan de wethouder;

- De Ombudsman is langs geweest maar zij is niet inhoudelijk op de opties ingegaan;
- Twee ondernemers die langskwamen vertelden dat zij de auto veel nodig hebben in de binnenstad. Door de wijzigingen in de verkeerssituatie in de binnenstad wordt het moeilijk om klanten en hun eigen locaties te bedienen. Één ondernemer heeft aangeboden om de projectmanager mee te laten rijden om dit zelf te ervaren.

Opzet participatie:

Uitnodiging

Op advies van de wijkraad Dijkzigt - Oude Westen is het projectteam verschillende dagen op locatie gaan staan met een mobiele wijkhub. Circa 2000 omwonenden en 200 ondernemers zijn middels onderstaand bericht uitgenodigd om samen te zoeken naar een blijvende oplossing:

"Graag nodigen wij u uit om op 1, 3 of 4 juli mee te denken over de verkeerssituatie op het Kruisplein na 11 augustus. Na deze datum vervalt de tijdelijke openstelling en moet het Kruisplein weer dicht voor autoverkeer. Om de West-Kruiskade voor een langere tijd beter bereikbaar te maken zijn er een aantal opties. Wilt u met ons meedenken? Lees hieronder hoe dat kan.

Na 11 augustus moet het Kruisplein weer dicht voor autoverkeer. Om de West-Kruiskade bereikbaar te houden tijdens de bouw van The Modernist zijn er allerlei alternatieve routes onderzocht. Er zijn drie varianten overgebleven die ieder hun eigen voordelen en nadelen hebben. Als bewoner of ondernemer kent u de wijk als geen ander, daarom gaan we graag met u in gesprek over hoe u de wijk bereikt, welke variant uw voorkeur heeft en welke werkzaamheden en projecten in de nabije toekomst effect hebben op de bereikbaarheid"

Opties

Tijdens de participatie is gebruik gemaakt van een mobiele wijkhub door deze voor drie langere periodes op het Kruisplein te plaatsen. Deze was open voor bezoek op de volgende momenten:

- Dinsdag 1 juli van 10:00 tot 15:00 uur (circa 15 bezoekers)
- Donderdag 3 juli van 11:00 tot 19:30 uur (circa 40 bezoekers)
- Vrijdag 4 juli van 13:00 tot 19:30 uur (circa 25 bezoekers)

Ieder moment waren twee tot vijf personen van de gemeente aanwezig, waaronder veelal de projectmanager van het project Kruisplein en de manager Stedelijke Bereikbaarheid. Er is gebruik gemaakt van verschillende posters en pamfletten waarop de opties, overzichten en toekomstige projecten te zien waren met uitleg en voor-/nadelen. Er kon door betrokkenen op posters aangegeven waar ze voor of tegen waren, maar de waarde zat het vooral in de uitleg en persoonlijke gesprekken en overwegingen. Van ieder gesprek is in 2 a 3 zinnen een verslag gemaakt. Hieronder zijn de gesprekken gecombineerd tot hoofdpunten en conclusies.

Per optie waren er, onder andere, de volgende voor- en tegenargumenten van betrokkenen:

Optie Batavierenstraat

Voor:

- Toegang op de West-Kruiskade (WKK) tegenover mijn winkel;

- Route vanaf het Weena is korter.

Tegen:

- Grote zorgen over hoeveelheid verkeer, die drastisch toeneemt;
- Het is een woonstraat waar geen groot verkeer doorheen hoort te gaan
- Straat is al erg druk en gevaarlijk;
- De straat is zeer smal en niet geschikt voor grote stromen autoverkeer;
- Er is veel overlast van showverkeer op de WKK, dat gaat dan met geluid en onveiligheid door de straat;
- Als ook de Westersingel dicht is, gaat er veel extra verkeer door de straat;
- Onduidelijk wie hier mee geholpen wordt;
- Dan kunnen voertuigen nog steeds niet op de hele noordzijde van de WKK komen;
- Nog steeds is er geen vervanging voor het verkeer dat vanaf de Mauritsweg naar de WKK wil komen.

Optie Diergaardesingel

Voor:

- De straat is nu al een directe verbinding tussen de Weena en de WKK;
- De straat is een stuk breder dan de Batavierenstraat;
- De hele noordzijde van de WKK is te bereiken;
- De straat en functie verandert verder weinig;
- Nuttig om vanuit andere plekken uit de stad naar de WKK te komen.

Tegen:

- De straat is nu al druk met doorgaand autoverkeer, dit wordt dan nog meer;
- Bewoners ervaren al veel overlast van autoverkeer;
- Kinderen lopen meer gevaar en kunnen niet zomaar naar buiten;
- Er is veel last van showverkeer op de WKK en in de straat, dit gaat toenemen;
- Het is een woonstraat waar geen zwaar verkeer doorheen hoort te gaan;
- Er wonen veel ouderen aan de Diergaardesingel, veel verkeer is niet fijn en onveilig voor hen.

Optie tijdelijke keerlus

Voor:

- Voertuigen die van de zuidzijde van de WKK komen hoeven niet de hele wijk door te rijden om terug op de straat te komen;
- Zo blijft de grote hoeveelheid verkeer buiten de woonstraten;
- Elke plek van de WKK is bereikbaar voor de mensen die dat willen;
- Er wordt nu al veel illegaal gekeerd dus goed om te faciliteren;
- Lijkt een oplossing te zijn voor iedereen;
- Verkeer van de Westersingel kan eruit via de tijdelijke keerlus als ook daar werkzaamheden beginnen;
- Met de keerlus wordt het misschien rustiger op de Diergaardesingel;
- Met de keerlus is het bereikbaar maar wordt het rustiger.

Tegen:

- Geen oplossing voor autoverkeer dat vanuit het centrum via de Mauritsweg naar de WKK wil komen;
- Er blijft veel verkeer op het Kruisplein;
- Lijkt een complexe situatie voor de fietser te worden;
- Niet wenselijk voor ondernemers omdat het in hun optiek geen oplossing biedt voor bereikbaarheid van klanten die met de auto komen.

Andere aandachtspunten

- Let op dat met verkeer ook mogelijk ook meer rommel op straat komt;
- Graag drempels maken op de Westersingel en Mauritsweg om daar de snelheid te verlagen;
- Zoek uit hoe de MRDH bereikbaar is tijdens werkzaamheden van de Westersingel;
- Zoek uit of bezoekers van bewoners van de Westersingel tijdelijk aan de Mauritsweg mogen parkeren tijdens de werkzaamheden aan de Westersingel.

Aanvulling los traject met BIZ West-Kruiskade

Vooraf aan de Kruispleingesprekken is er veelvuldig met de ondernemers gesproken die vertegenwoordigd zijn door de Bedrijfsinvesteringszone (BIZ) West-Kruiskade. De BIZ WKK is in het verleden al betrokken bij de herinrichting van het plein en op die gesprekken is er sinds juni 2024 voorgebouwd. Sinds februari 2025 zijn de gesprekken geïntensiveerd vanwege de afsluiting voor The Modernist en is met hen veelvuldige per mail, in overlegvorm en op locatie gesproken over de bereikbaarheid, tegemoetkomingen, aanvullende maatregelen voor de bereikbaarheid en afwegingen van mogelijk- en onmogelijkheden.

Deze samenwerking heeft pieken en dalen gekend waarbij de BIZ zich een aantal keer heeft teruggetrokken omdat het uitgangspunt is dat het Kruisplein beperkt wordt voor autoverkeer in oost-west richting. Door hen transparant mee te nemen in alle mogelijkheden en afwegingen, de gemaakte keuzes en welke ruimte er is om te participeren en tegemoetkomingen aan de straat uit te werken zijn gesprekken weer voortgezet.

Uit deze veelvuldige gesprekken heeft de BIZ een grote hoeveelheid informatie en steun gekregen om te delen met hun achterban. Een deel van de tegemoetkomende maatregelen moeten nog samen uitgewerkt worden. De rol en input van de BIZ WKK is daarin essentieel om tot een functioneel maatregelenpakket te komen. Richting het projectteam heeft de BIZ WKK een officieel advies gegeven op de drie opties. Het advies is als volgt:

Advies BIZ

Wij als BIZ begrijpen de overwegingen voor de keerlus maar zien dit niet als een volledige oplossing. Dit werkt misschien voor de bewegingen in de West-Kruiskade maar niet voor de bereikbaarheid en de impact op omzet en klandizie die wij zien vanuit het Centrum. Volgens ons delen alle ondernemers uit de West-Kruiskade en misschien wel breder in de stad deze mening. Als de tijdelijke doorsteek op het Kruisplein weer dichtgaat haalt geen van de winkeliers voldoening uit de keerlus, het gaat om de toestroom die langs onze straat komt. Wij vinden dat de politiek dit geluid aan moet horen en kritisch gaat kijken naar alle maatregelen in de stad en deze terugdraait.

Terugtrekking

Een week na het geven van dit advies heeft de BIZ WKK aangegeven zich terug te trekken vanwege twijfels over de opzet van de participatie, waardoor vervolgesprekken zijn komen te vervallen.